

Český zápas

Týdeník Církve československé husitské

Ročník: 101

číslo: 29

18. července 2021

Cena: 10 Kč

Uvedení Tomáše Butty do úřadu patriarchy CČSH

Ve významný den Mistra Jana Husa přijal v pražském chrámu svatého Mikuláše službu patriarchy Církve československé husitské na funkční období sedmi let doktor teologie Tomáš Butta. Stalo se tak v rámci bohoslužby, na níž se podíleli farářka Libuše Roytová, olomoucký biskup Tomáš Chytil, královéhradecký biskup Pavel Pechanec a aktuálním živým kázáním pak pražský biskup David Tonzar. Při slavnostní chvíli složení slibu patriarchy byla přítomna řada věřících naší církve i ekumenických hostů; za společenství církvi sdružených v Ekumenické radě církvi pozdravil přítomné její místopředseda Petr Raus, jenž připomněl, jak nesnadné je „stát v této době v čele církve, nést všechna břemena a vést Boží lid ke stavbě nového, živého chrámu, tak, aby na onom vrcholu zářil jasně a srozumitelněji dnešním lidem pán Ježíš Kristus“. První cesta bratra patriarchy vedla k nedalekému Husovu pomníku, kde doprovázen průvodem položil květiny... **red**

Z modlitby patriarchy při instalaci

*Bože, prosím tě za všechny křesťany a celý tvůj putující lid, který vedeš ke svému zaslíbenému království. Prosím tě za Církev československou husitskou, abys ji svým Duchem vedl, naplňoval a obnovoval. Ty jsi milosrdný a shovívavý, neboť nalomenou třtinu nedolomíš a doutnající knot neuhasiš (Mt 12,20). Sešli své světlo tam, kde ubývá, kde se ztrácí a kde v lidských srdcích chybí. A vlij nový život tam, kde se rozmáhá spánek a projevuje se odcizenost vůči tobě. Buď s námi – i z našeho lidského pohledu v bezvýchodných situacích a v naší ztracenosti, neboť ty činíš všechno nové (Zj 21,5) a i v nejhlubších temnotách vzchází přímým světlo (Ž 112,4). Děkuji ti za vše, co se s tvou pomocí v naší církvi podařilo a co nese dotek tvého požehnání. Dej nám sílu vést vytrvale duchovní boj o tvoji pravdu a přemáhat zlo dobrem z tebe a mocí Kristovy lásky. Děkuji ti, že tuto službu patriarchy mohu přijmout ve významný den Mistra Jana Husa, kazatele tvého slova a tvého svědka. Vyznávám spolu s apoštolem Pavlem a Mistrem Janem, že Kristus je pravou a jedinou hlavou tvé církve (Ef 1,22). Jeho máme napodobovat v pokoře a tichosti, skromnosti a ryzosti, službě a trpělivosti. A prosím Husovými slovy: Přispěj malému stádku, aby tě nezrazovalo, ale úzkou cestou tě následovalo až do konce – dovršení všeho ve tvém království. Tvá láska v Kristu, která s námi byla v minulých dobách, ať je s námi i nadále a zůstane s námi na věky. Amen. Červenec L.P. 2021 **T. B.***

Bohoslužba v Betlémské kapli

Církev československá husitská si každoročně v červenci připomíná odkaz Mistra Jana Husa. Ani v tomto roce, kdy uplynulo 606 let od jeho mučednické smrti, nezapadlo naléhavé svědectví kazatele, učitele a svědka Páně. Promlouvalo k nám na mnoha místech naší země v rámci oslav a poutí a tradičně také v Betlémské kapli, kde se 6. července uskutečnila bohoslužba pořádaná naší Církvi československou husitskou, přenášena Českou televizí a rozhlasem. Liturgii sloužil bratr patriarchy Tomáš Butta společně s biskupy a sestrou farářkou Janou Šmardovou Koulovou, kázání pronesl bratislavský biskup bratr Jan Hradil. Jménem Římskokatolické církve pozdravil přítomné biskup Václav Malý, jenž zmínil, že Boží pravda vítězí, „ale ne palcáty, ne silou, ne silnými svaly, ale ochotou k milosrdenství, ochotou k odpuštění. A to je cesta vpřed. To je cesta ve svobodě, která nezná předsudky, která vůči druhým nestaví hradby...“ Za ekumenické přátele promluvil též předseda Ekumenické rady církvi Daniel Ženatý, jenž popřál život v pravdě, která neklade břemena, ale napřimuje a dává naději... Během liturgie vystoupilo Pěvecké sdružení moravských učitelů, úvodní chorál zahrál dechový kvintet „Žestě Pražského hradu“. Letošní sbírkou v hodnotě 21 900 korun a 50 euro věřící přispěli na pomoc obětem bouře na jižní Moravě.

Fotografie na této straně: Karel Cudlín

Bratr Hradil se v kázání zamyslel nad neradostnými pohnutými osudy několika známých biblických svědků víry a postav křesťanských dějin, které svůj život zasvětily zvěstování Boží vůle a přiblížení cesty Ježíše Krista. Připomněl zejména příběh proroka Jeremjáše, jenž „se tak jako řada jiných starozákonních proroků vzpíral obrovské tíže zvěstování, kdy musel přijít k lidu izraelskému a říct: chováš se nehodně, zpronevěruješ se svému Bohu.“ Říkat věci mocným tohoto světa, které rozhodně nebyly příjemné... Mladý člověk tak umírá smrtí ukamenováním, protože lidé nechtěli slyšet, že se zpronevěřují Hospodinu, chtěli žít pohodlně a bez problémů... „Petr, Pavel, Cyril a Metoděj, žádný vděk. V dějinách přichází řada různých povolání přímo Ježíšem Kristem... spousta těch, kdo v dějinách byli umlčeni tak jako Mistr Jan Hus, věděli, že musí říct pravdu, ale že to není pravda typu, že je dnes osmnáctého, že nejde o pravdu lidskou, ale že je to pravda z pověření Ježíše Krista. Hus nebyl pouhým reformátorem, ale pravým zvěstovatelem evangelia, nemohl jinak. Ze začátku, když hovořil v této nádherné Betlémské kapli, tak se to všem zúčastněným líbilo. Líbilo se to prostému lidu, protože hovořil o bídě. Líbilo se to králi, protože hovořil o moci církve. A líbilo se to i arcibiskupu Zajáci z Hazmburka, který nad ním dlouhý čas držel ochrannou ruku. Ale přichází chvíle, kdy sděluje, že církev svatokupčí. Hovoří proti odpustkům. Nechtěl si vyřizovat účty s mocnými tohoto světa, s církvi. A když ho církev povolala do Říma, odvolává se k soudu Kristově. Věděl, co ho potká, ale to slovo ho pájilo v ústech a musel ho zvěstovat. Báł se, že ti lidé, kteří jsou přesvědčeni, že je v církvi vše v pořádku, zajdou v mukách, nebudou spaseni. Církev mu však

nerozumí. Napiše spisek De Ecclesia, kde vše nádherně, beze zloby, rozepisuje. Musí to říct, protože církev v daném čase nežije podle vzoru evangelia. Chce nastolit prvokřesťanskou církev, a tak hovoří proti majetku... Byl upálen a koncil měl pocit, že se zbavil základního problému... a přitom se stalo něco úplně jiného, začalo celé obrovské hnutí...“ „Přemýšlel jsem nad tím, co vyprodukovalo pozdější husitství, pozdější Jednota bratrská,“ uvedl bratr Hradil a předložil drobnou knížku, faksimili Bible králické, „kterou jednota dokázala přeložit, aby Bibli svěřila do rukou prostých lidí. Aby si mohli číst evangelium a nebyli závislí na pouhém výkladu kněží.“ „Ve stejném čase,“ pokračoval, „vznikla také tato kniha: Index librorum prohibitorum. Kniha, která obsahuje zákaz čtení Bible králické, zákaz čtení Husových spisů. Tady vidíme onu první velkou chybu. Církev se s pravdou Boží, kterou zvěstoval Hus, nevyrovnala. Dopadl stejně jako Jeremjáš. Dej Bůh, aby ty obrovské historické krásy, které přineslo křesťanství, zůstaly, a abychom se z těchto základních chyb poučili...“ Tolik z kázání slovenského biskupa bratra Jana Hradila, který na samý konec připomněl hodnotu Božího slova i v této náročné době pandemie – se kterou si doposud neumíme poradit, ale která rozhodně není Božím trestem: „My se v tuto chvíli musíme chytit evangelia, které je radostnou zvěstí do této složité neradostné situace... Musíme dát zpět lidem do rukou Bibli, kterou má mnoho lidí ve své knihovně zasunutou a zaprášenou. Aby si ji otevřeli a zjistili, že Bůh nepouští své věrné.“ **red**

Dobrý život a hodnotové postoje

Učit se dobrému životu, čili ctnosti, je jistě důležité. Bez občanských ctností by na tom společnost byla špatně, její zdraví by se rozlomilo a spěla by ke svému zániku. Spektrum otázek, které zkoumá soudobá etika, se stále rozšiřuje. Etika má již v řadě zemí své institucionálně organizační vybavení, dostává se více do povědomí veřejnosti. Moderní společnost ji potřebuje. Potřebují ji lidé, kteří si chtějí dnes stejně jako kdysi před mnoha staletími odpovědět na nejnáléhavější otázky lidské existence.

Každá etika věří, že existuje dobro, dále věří v lidskou sounáležitost, stejně jako v důstojnost každého člověka, ale také uznává svobodu, tedy i odpovědnost v našem konání. Řeč o dobrém životě se nemůže týkat jen mne a mého svědomí, ale musí si všimnout právě vztahů, jde o život s druhými a pro druhé. A konečně se týká i celkového rámce, totiž společnosti a jejích institucí.

„Základním omylem mnoha moderních politiků je představa, že dobro je, co mi prospívá. Za dobré je pak vydáváno mnoho krutého, hloupého a zlého. Následují zmatky nebo diktatura. Vztah je totiž obrácený. To, co je dobré, vede ku prospěchu obecnému. Zlo je druhotné, parazituje na dobro, ulamuje, rozlamuje a ničí,“ konstatuje profesor Petr Piřha.

Filosof Erazim Kohák se k otázce dobra vyjadřuje takto: „K dobru se obracejí lidé, kteří žijí s úctou k druhému, ke všemu dobrému, ke svým lidským bližním i k mimolidskému světu. Jsou to lidé, kteří jsou schopni spolucitění se svým bližním a úcty k jeho svébytnosti, lidé, kteří nevnucují své vlastní představy blaha druhým. A pak ještě něco: K dobru se obracejí lidé, kteří mají pevnou půdu pod nohama, lidé, kteří jako by z něčeho čerpali sílu. Jak, z čeho, to je věc nesmírně různorodá. Může to být osobní víra, může to být láska, či pocit uspokojení ze zakořenění v místě, či z uspokojení v díle. Ve všem je tu společný prvek: jsou to lidé, které něco posiluje, lidé, kteří nemusejí sát ze svých bližních. K dobru se obracejí lidé, kteří dovedou odpouštět. Je to obtížná záležitost, avšak lidé mohou konat dobro jen tehdy, když jsou svobodní, schopni volit, když nežijí v zajetí potřeby odraťovat si vlastní pocit ublížení. Tento pocit máme snad všichni a obvykle oprávněně. Svoboda si vyžaduje schopnost jej odložit a konat pro tvoreňi dobra, ne jen pro činění zla.“

A ještě si připomeňme slova českého klasika, spisovatele Karla Čapka z Marsyas - Dobrý skutek: „Dej almužnu shrbené babičce, odval z cesty kámen, pomoz mravenci nebo ptáčeti v nebezpečí: každý dobrý skutek se ti odplatí velkou a tajemnou odměnou ve chvíli, kdy toho budeš nejvíce potřebovat. Ale vždyť i my si chceme naklonit osud svými dobrými skutky; cosi v nás praví, že nám to snad bude připočteno k dobru při nějaké příležitosti, že jsme snad přivodili jakousi příznivou změnu ve vesmíru nebo ve vlastním životě. Není to vypočítavost, nýbrž tichounký hlas důvěry; je to jeden z pravých pohádkových pocitů, které zažíváme v tomto strážlivém světě.“

Olga Nytrová

(vyšlo ve vysokoškolské učebnici Etika a logika v komunikaci /O. Nytrová - obor etika, spoluautor Marcela Pikálková - obor logika/, Univerzita Jana Amose Komenského, Praha, 2007)

Z kazatelského plánu

8. neděle po svatém Duchu

Bože, pro své jméno mě zachraň, ujmi se mé pře svou bohatýrskou silou. Slyš moji modlitbu, Bože, naslouchej slovům mých úst.

(Žalm 54,3-4)

První čtení: Jeremjáš 23,1-6

Tužby pro dobu po Duchu svatém (III):

2. Abychom našim bližním skutkem, slovem i modlitbou pomáhali, modleme se k Hospodinu.

3. Abychom obavám nepodléhali a s nadějí k budoucnosti hleděli, modleme se k Hospodinu.

Modlitba před čtením ze sv. Písem:

Panovníku Hospodine, pastýři svého lidu, děkujeme ti, že nás ochraňuješ a živiš. Prosíme tě, každého z nás uzdrav a učíš plně člověkem, ztělesňujícím spravedlnost a pokoj tvého Syna! Osviť nás, Bože, svým svatým Duchem, ať slyšíme slova Ježíše Krista, našeho Pána. Amen..

Druhé čtení: Efezským 2,11-22

Evangelium: Marek 6,30-34.53-56

Verš k obětování: Žalm 8,2

Verše k požehnání: Jan 10,27-28a

Modlitba k požehnání:

Panovníku Hospodine, děkujeme ti, že nás posilil přijímáním svatých darů chleba a kalicha. Dej, aby celý náš život byl duchovním bohoslužbou a neustálou obětí chvály tobě příjemnou a milou! Prosíme o to ve jménu Ježíše Krista, našeho Pána. Amen.

Vhodné písně: 25, 105, 113, 129, 160, 169, 290

V čem nás oslovuje Hus dnes

Před rokem 2015 byl Jan Hus tak trochu v naší společnosti zapomínán. V roce 2015 se však o tuto osobnost projevil velmi intenzivní zájem a uskutečnilo se velké množství projektů a akcí u nás i v zahraničí. Jubileum se stalo dokladem toho, že Hus není zapomenut, ale má nám stále co říct. Pro nás, kteří jsme se aktivně na 600. jubileu podíleli, bylo cennou zkušeností, že postava českého reformátora nebyla sporným a konfrontačním tématem, ale naopak měla charakter sjednocující a sblíživší různé lidi, církve i národy.

Rok 2016 se stal příležitostí k tomu, abychom si přiblížili Mistra Jeronýma Pražského, který byl vždy v pozadí betlémského kazatele. Vynikla jeho intelektuální svobodnost jako laika oproti knězi a náročnému kazateli Husovi. Ale i on skončil na kostnické hranici a záhy se stal v utrakvistické církvi jako Hus uctívaným mučedníkem, který položil život za Kristovu pravdu.

Rok 2017 byl rokem 500. výročí reformace, kterému se věnovali evangelici v Německu a dalších zemích. Reformace pojatá jako široké hnutí ukázala, že v ní Hus, ale i husité a Jednota bratrská, zaujímají důležité místo a jedná se o nepominutelnou součást evropských či světových dějin. Byla věnována pozornost vztahu Luthera k Husovi, kdy německý reformátor velmi kladně Husa ocenil.

Rok 2018 byl 100. výročí našeho novodobého státu a mohli jsme si uvědomit, jak Hus je spojen s naší státností. Dokládá to Masarykův projev o Husovi proslovený v Ženevě 6. července roku 1915, kterým se vymezil proti Habsburkům, a také živá husitská tradice rozšířená mezi našimi legionáři na frontách první světové války. Z tohoto stručného přehledu je zřejmé, že Hus nebyl záležitostí jen roku 2015, ale jeho odkaz se ukazuje aktuální vždy v nových souvislostech.

Kdo udržuje Husovu památku? Jsou to jednak historici, odborníci na středověk. Stále se prohlubuje poznání o Husovi, jeho díle i době, které umožňuje svobodné bádání nezátížené ideologickým omezením. Husovu památku udržují dále křesťanské církve, které se hlásí přímo k dědictví české reformace. Jsou to zejména Českobratrská církev evangelická, Církev bratrská a naše

Církev československá husitská, která má Husovo jméno přímo v názvu. Ale i Církev římskokatolická věnuje Husovi pozornost, jak je to zřejmé na teologicky zaměřených publikacích prof. Ctirada Václava Pospíšila.

A Husova památka se dále udržuje v místech, která mají vztahost k jeho životu a působení a k historickým událostem či tradici. Takovým důležitým místem je i město Husinec u Prachatic.

Čím může být pro nás Hus aktuální dnes? Poznat Husovo myšlení a názory není snadné. Oslovuje nás silně jeho dramatický životní příběh, ale jeho názory zůstávají zastřeny středověkým způsobem myšlení a vyjadřování. Byly sestaveny sbírky citátů a úryvky z jeho spisů a dopisů, které nám mohou Husa srozumitelně přiblížit. Užitečné jsou i překlady do současné češtiny jako je kniha citátů od Davida Louly nebo Husovy listy. Jednotlivé myšlenky nás mohou oslovit a zaujmout a jsou snadnější cestou k Husovi než pro začátek číst celé jeho spisy. Kdo se orientuje v Bibli, má výhodu, neboť Hus často Písmo cituje a odkazuje na ně. Hus jako středověký vzdělanec a kazatel se věnuje tématům náboženským a vychází ze základů křesťanské víry. Řeší však také sporné otázky, týkající se církve jeho doby, a právě tyto názory na podobu církve ho přivedly na kostnickou hranici. Jako kazatel v lidovém jazyce se vyjadřoval k různým tématům společenským a zaměřoval se na otázky běžného života tehdejších lidí. Jeho křesťanství je praktické, dotýká se každodenního života a vztahů mezi lidmi. Víra podle Husa má být spojena s láskou. Jen tak je to živá víra. Ve spise *Výklad víry* Hus píše: „*Víra, která je oživená láskou, vede člověka, aby miloval Boha, činil dobro, trpělivě snášel potíže, a miloval svého bližního jako sám sebe*“ (*Výklad víry*, 8. kapitola).

Hus se snažil Ježíšovo učení převést do běžného života. Sám v tom šel příkladem. Snažil se uplatňovat zásady – přemáhat zlo dobrem, řídit se zákonem lásky a projevovat účinnou solidaritu vůči strádajícím. To je Husovo poselství praktického křesťanství, které zůstává aktuální i pro naši současnost.

Tomáš Butta

Nad Písmem

Když tě Ježíš pošle na „dovčů“

Mk 6,30-34,53-56

Řekl jim: „Pojďte sami stranou na pusté místo a trochu si odpočňte.“

Mk 6,31

Tak se nám to tu sešlo, že zrovna tento evangelijní text přišel na řadu právě teď v létě, v době prázdnin a dovolených, kdy po dlouhém období práce a všelikého snažení si jak se říká „dáváme voraz“ a podle možnosti užíváme odpočinku.

A možná také proto, že právě probíhá toto období všeobecného pracovního útlumu, mi tentokrát při čtení dnešního perikopy z Markova evangelia z textu vystoupila tato vcelku nenápadná věta z jednatřicátého verše šesté kapitoly. Věta, která nebourá naléhavostí následování Krista, netepe bolestně pravdivým připomínáním našich nepravostí ani nevyzývá ke konání čehokoliv uslechtilého vůči bližním. Věta, která z Ježíšových úst naopak vybízí dělníky na vinici Páně k ustání v jejich úsilí a k odpočinku. A tak se do tohoto zamyšlení nad Slovem v tomto odpočinkovém období i mě promítlo téma odpočinku samého.

A vlastně proč ne? Koneckonců vždyť i Stvořitel sám sedmého dne přestal konat veškeré své dílo a sedmý den požehnal a posvětil. A třeba v knize Kazatel se praví, že všechno má určenou chvíli a veškeré dění pod nebem svůj čas. Není tam sice explicitně uvedeno, že „je čas pachtění i čas oddechu“, ale

pokud má skutečně všechno určenou chvíli, musí se najít také chvíle pro spravedlivý odpočinek. A právě tak v ději dnešního evangelijního textu Ježíš určuje chvíli odpočinku pro ty, které předtím vyslal po celé krajině kázat, vymítat zlé duchy a uzdravovat nemocné a kteří i potom, co se k Mistrovi vrátili, stále neměli čas se ani najíst, protože pořád přicházeli další a další lidé, takže tito dělníci na vinici by tímto způsobem na té vinici brzy padli vyčerpáním. Ale to jistě nebylo cílem. A tak jim Ježíš „naordinoval“ odpočinek na pustém místě. Je pravda, že podle Markova textu to vypadá, že z cesty za chvíli odpočinku se pro Ježíše a jeho učedníky stala tak trochu hra na honěnou s davy lidí kolem Galilejského jezera nepodobná současnému pronásledování např. rockových hvězd jejich fanoušky. Prostě ať přijeli kam přijeli, všude už na ně dav čekal, nebo se velmi rychle seběhl. Při tomto čtení

mi v mysli naskakuje nové téma naší lidské ohleduplnosti vůči těm, kteří nám činí dobré, ale to bych teď nechal jen jako téma k pozdějšímu přemýšlení a zůstal u toho odpočinku. A tak si říkám: „Odpočinuli si ti chlapi alespoň trochu?“ Snad ano, byť to v textu nijak jasně dotaženo není. Vždyť i Ježíš sám propustil zástup a večer, nebo možná skoro celou noc se o samotě na hoře modlil. Takže snad.....?

Inu, co mi tedy perikopa z Marka vlastně dnes řekla? Že opravdu všechno má svůj čas a že v každodenním kolotoči všech možných prací a činností bych se měl umět v ten správný čas zastavit a nepřeslechnout to Ježíšovo: „Pojď stranou na pusté místo a trochu si odpočni“. Protože ten, který mě zná lépe, než se znám já sám, zná i míru mých sil a ví, kdy mě postavit k dílu a kdy mě poslat na „dovčů“. Jen já musím umět naslouchat. Amen.

Roman Zejda

Nebeský Otče,
děkujeme, že nás povoláním k dílu na své vinici přijímáš do svého obecnství.
Děkujeme, že nám při našem díle dáváš i čas pozeňhaného odpočinku.
Děkujeme, že bdíš nad našimi cestami a nabízíš nám na nich své vedení.
Prosíme, otevři naší mysl, abychom dokázali naslouchat tvému hlasu, který nás má vést ke zdaru v našem usilovném díle i k úlevě v našem spočinutí v odpočinku. Amen.

Z našich setkání

Pražský biskup D. Tonzar v Jílovém u Prahy

Sestry a bratři v náboženské obci Jílové u Prahy v neděli 27. června 2021 prožili zvláště milé a slavnostní chvíle. Právě před 85 lety tady byl dokončen a slavnostně otevřen zdejší „Dům Boží“ druhým patriarchou Gustavem Adolfem Procházkou.

Naplněný a vyzdobený kostel přivítal nově zvoleného pražského biskupa doc. ThDr. Davida Tonzara, který sloužil slavnostní bohoslužbu společně s manželkou, duchovní Hanou Tonzarovou a místním farářem bratrem Lubomírem Polinským. Bratr biskup nám posloužil kázáním o uzdravení nemocné ženy a vzkříšení dcery Jairovy (Marek 5,21-45). Bratr farář nám pak v promluvě připomněl historii a obětavost farníků při budování „Domu Božího“, a jeho slavnostní otevření patriarchou G. A. Procházkou v červnu 1936. Při bohoslužbě

zazněly písně Aby nás Pán Bůh miloval a Bohoslužba začíná. Dalším kulturním zážitkem pro nás byl krásný zpěv místního sboru pod vedením bratra Tomáše Svobody.

Po bohoslužbě byli všichni pozváni na přátelské posezení do krásné farní zahrady, kde již bylo připraveno občerstvení. Velmi nás potěšila i milá přítomnost bratra biskupa a jeho manželky a také možnost se neformálně dotázat a pohovořit o radostech, ale i starostech pražské diecéze. Oslavě 85. výročí otevření kostela přálo krásné počasí a přátelská atmosféra.

Těšíme se na další setkání s bratrem biskupem a farářem L. Polinským u příležitosti 95. výročí založení „Betlémské kaple“ v Nesvačilech, které se uskuteční dne 5. září 2021 ve 13.30 hodin.

Na NO Jílové

J. Boček

Pout' na Slovensko

Jan 15,13: Nikdo nemá větší lásku, než ten, kdo položí život za své přátele.

V termínu od 22. do 23. 6. 2021 se konala „malá velká pout'“ na Slovensko: Malá, co do členů výpravy – sedm členů Československé obce legionářské (z toho jeden duchovní z ČČSH), velká tím, jaká vzdálenost byla překonána během pár hodin za průtrže mračen a následného žaru ve slovenském Badíně (u Banskej Bystrice), kam delegace směřovala. Velká i velkolepou slavností a vzpomínkovou akcí se zástupci států, ministerstev a dalších hostů.

Velká však především tím, že se zhotovení pomníku z úcty k československým legionářům chopily šikovně ruce otce a syna a ve spolupráci mezi oběma národy byl obnoven pomník, jehož symboliku jsme pochopili v závěru celého pietního aktu do skutečné hloubky.

31°C na ostrém slunci bez možnosti skrýt se ve stínu, asi hodinu a půl trvající pieta, to nám mohlo jen nenápadně dát pocítit, čím museli projít ti, kterým jsme přišli vzdát svou čest. A není tu řeč o počasí, ale o výhni válečné a žaru nenávisti.

Z bývalého pomníku zbyly dva velké smrky, které kdysi přinesli dva lidé v proutěných koších na svých zádech ze vzdálených kopců. Nyní se obnovený podle fotografií opět skví ve své mohutnosti. Po projevech starosty Badína Pavola Hrica a zástupců Ministerstva vnitra SR, Ministerstva obrany ČR a politiků byla zasazena lípa bratrství. Pak přišel čas na duchovní slovo. Čtení z evangelia se ujal bratr badínské Římskokatolické církve Miloš Jakubík, modlitby a básně za Církev československou husitskou a Československou obec legionářskou Jana Šmardová Koulová a krátkou promluvu pronesl bratr Roman Dovala z Evangelické církve augšpurského vyznání.

Skutečné bratrství bylo poznat již na začátku. Byli jsme přijati jako doma. V jednotě smýšlení jsme nakonec požádali Pána Boha o požehnání pro nás všechny. Před pomníkem (sestavá ze tří pilířů propojených vodorovně dvěma sloupy, na prostředním pilíři tři kamenné hlavy legionářů) jsme stáli ruku v ruce katolík-husitka-evangelík a modlili se s upřímností modlitbu Otče náš. Věděli jsme, že na tento okamžik nikdy nezapomeneme. Spojily nás společné kořeny, podané ruce, oběť našich lidí, oběť Ježíše Krista a Bůh náš milovaný.

Pomník – pomni člověče, že nad tebou je Bůh, který jediný vidí do hlubin nitra tvého srdce, před ním nic neschováš, před ním jsi jen ty, ty sám s holýma rukama a životem, který ti byl dán. Jak jsi ho prožil? Bůh ví.

Děkuji Československé obci legionářské za pozvání k účasti na této krásné pouti, jež mne opět naplnila vděkem Pánu Bohu za místo, kde mi určil stát i za neuvěřitelná setkání na cestách spletitých, za Slovo, jímž nás vede. Děkuji pražskému biskupovi Davidovi Tonzarovi, pražské diecézi a sestře vikářce Růžence Adamové za důvěru v tomto konání jimi světenou.

Jana Šmardová Koulová

Staročeská husitská verze gregoriánského chorálu je nyní k poslechu na originálním albu

Jistebnice je nejmenší město Jihočeského kraje, nikoli ale nejméně významné, tedy alespoň z hlediska české reformace. Nedaleko obce se nachází Kozi hrádek, kde pobýval Mistr Jan Hus před svým odchodem do Kostnice. Přimo z Jistebnice pocházel jeho žák Mikuláš a také bakalář Sigmund z Jistebnice, jenž byl už roku 1408 obviněn z hlásání viklefství. Dalším významným rodákem městečka byl husitský kněz a zakladatel Tábora Petr Hromádka. Poslední utrakvistický kněz Martin Klužberský opustil Jistebnici až roku 1628, tedy v době, kdy bylo hlásání kalicha v království českém již několik let mimo zákon.

Nebyla tedy asi náhoda, že právě na tamní faře našel roku 1872 student Leopold Katz zpěvník husitského liturgického zpěvu, který dnes známe jako Jistebnický kancionál. Jeho vznik je odborníky kladen do první půle patnáctého století. Jako o možných autorech se mluví o pražském intelektuálním okruhu kolem husitského kazatele Jakoubka ze Stříbra, jenž jako první prosazoval přijímání z kalicha. Má se za to, že autorem skladby Ktož jsú boží bojovníci a několika dalších, které kancionál obsahuje, složil jiný Husův přítel a rovněž husitský kněz Jan Čapek z Tábora. Ostatně i sám Hus se prý v menší míře podílel na jeho tvorbě. Je tedy s podivem, že knižně vyšel Jistebnický kancionál teprve nedávno, a to ještě jen zčásti: první díl Graduale roku 2005, druhý díl Canticale až předloni, oba v nakladatelství L. Marek. Pokud si nakladatelství udrží nastolené tempo mezi vydáváním dílů (plánován je ještě 3. díl Antifonář/breviář, 4. díl Zpěvy misálu a 5. díl Doplnky a dodatky), toho posledního se tak dočkáme za čtyřicet let. Sub specie aeternitatis na tom tolik nezáleží, ale někomu staršímu třeba může být líto, že se toho už nedožije. Těmto nešťastníkům budiž útěchou alespoň hudební album Jistebnický kancionál s podtitulem Sound of the Bohemian Pre-Reformation, které natočil ženský vokální soubor Tiburtina Ensemble a letos na jaře vydala firma Supraphon. Pod vedením sopranistky Barbory Kabátkové se Tiburtina Ensemble specializuje na interpretaci gregoriánského chorálu a středověkého vícehlasu. Jak do toho zapadá Jistebnický kancionál?

V jeho případě se vlastně jedná o bohoslužebné zpěvy a modlitby hodinkového officia, převedené

z latiny do češtiny. Mezi nimi je i množství původní hudební tvorby v staročeštině. Z úctyhodného počtu tři sta sedmdesáti položek (přičemž část kancionálu se nedochovala) jich bylo na album vybráno jedna-dvacet.

Nahrávka posluchači nabízí latinský gregoriánský chorál, zpívány však v naší mateřštině. Součástí obsáhlého bookletu je (kromě všech textů v staročeštině a angličtině) průvodní slovo muzikoložky Hany Vlhové-Wörnerové, jež je zároveň editorkou knižního vydání Jistebnického kancionálu. Dále obsahuje krátké významné umělecké vedoucí a dramaturgyně souboru Barbory Kabátkové, z nějž se dozvíme, že kdo čekal výše zmíněné Boží bojovníky či Povstaň, veliké město pražské nebo jiné známé písně ze zpěvníku, vyzývající k revolučnímu násilí, ten bude zklamán. Vokalistky se totiž soustředily hlavně na skladby s tématem Velikonočního třídenní a slavnosti Božího Těla. Během hodinového repertoáru tak posluchač uslyší např. tropus Hospodine, pro tvé svaté vzkříšení se scénou Kristova sestoupení do pekla dle apokryfního Nikodémova evangelia, lamentaci Poslouchajte slova smutná o Kristově zatčení a odsouzení, či závěrečné cantio Jezu Kriste, štedrý Kněže, na jejímž přepracování se prý podílel přímo Hus.

Na pozici sólistky se postupně vystřídají všechny zpěvačky osmičlenného souboru.

Posluchač má pocit, jako by se živě účastnil křesťanské bohoslužby, pochopitelně pod obojí způsobou. Díky této báječné sugesci se lze přenést do středověké atmosféry, kdy byl pro člověka kostelní zpěv součástí čehosi nadpozemského a křesťanská mše měla skutečnou váhu, přičemž eucharistie působila vpravdě magicky a entuziasticky, např. v cantiu Vstal' jest z mrtvých král: „Vstal' jest z mrtvých král, svítěl jest mocný pán, mocně nepřitele svázal i odjal moc jeho. Veselý den nám nastal, všem' jest nám Bóh přikázal, aby každý pamatoval, vyznával čest jeho...“

Osobně bych uvítal brzké pokračování tohoto výjimečného počínu na české hudební scéně.

Viktor Pípal

Autor Viktor Pípal je absolventem Husitské teologické fakulty Univerzity Karlovy.

Hus a současnost

V letošním roce vzpomínáme smutné výročí, kdy uplynulo 606 let od Husovy hrdinné smrti v plamenech. Nestačí však jen vzpomínat. U Husa se totiž máme stále čemu učit. Především jeho lásce ke vzdělání, zaujetí pro českou řeč, ale především k biblické moudrosti a ke Kristu. Takže aktuální otázka zní: **Je to pro nás v Čechách sice vážený vzor školní výuky pro obraz hlása-**

tele pravdy a mnohdy i ctěný muzejní exponát středověkého kněze a vzdělance v univerzitních kořenech 15. století, anebo strážíme nějaký Husův odkaz pro současnost i s pohledem do 21. století?

Víme přece, že Bible neodváděla Mistra Jana od aktuálních problémů, ale naopak, světlem biblické víry zaostřovala jeho pohled na současný svět. Ukazovala mu cestu k nápravě.

Hus viděl optikou Bible mezi lidmi až nekřesťanské rozpory, rozdíly mezi bohatými a chudými, pozoroval hrabivé kněžstvo, pyšnou šlechtu i zbohatlé měšťany. A nemlčel jako jiní kazatelé. Káral, napomínal, varoval a ukazoval cestu k odstranění zlořádů. Jeho ohnivá kázání dozrála v české společnosti k husitskému hnutí a ke čtyřem požadavkům, formulovaných dnes již v památných Čtyřech artikulech pražských. Od ohnivého kazatele a duchovního pastýře mistra Jana Husa se i nyní

můžeme učit zdravému a správnému vztahu k životu a národu. Od Husa máme převzít úsilí o spravedlnost ve veřejném životě, zrovna tak jako úsilí o přátelství a mír mezi národy. Hus byl přesvědčen, že trvalý mír ve světě není možný bez ukončení modloslužby mamonu, bez nastolení svobody celého lidstva a sociální spravedlnosti.

Velmi názorně Hus vykládá, co je to mír a jak ho získat. – Je dvojí mír, Boží a světský – říká mistr Jan – Boží mír má tři způsoby – mír člo-

věka s Bohem, mír člověka se sebou samým a mír člověka s člověkem. Má-li nastat trvalý mír ve světě, musí nejprve být uzavřen mír člověka s Bohem a mír člověka se sebou samým. Zvěstovat tuto pravdu o míru a přivádět mír do světa, to je úkol církve. Kež bychom to i dnes věděli, znali a uměli. A Husovo dědictví naplňovali.

Ale jakpak to tedy vůbec máme s pravdou my a jak ji prožíváme dnes?...

Jan Schwarz, NO Bratislava

Zprávy

POZVÁNÍ DO OLOMOUCE

Pozvolné rozvolňování protiepidemiologických opatření a doba prázdnin a dovolených přímo láká k poznávání krás a památek v naší vlasti. Olomouc, metropole Hané, která je po Praze druhou největší památkovou rezervací v republice, nabízí ve svém historickém centru celou řadu vzácných sakrálních i světských památek. A ti, kteří při prázdninových toulkách navštíví Olomouc, mají z čeho vybírat. Například Arcibiskupský palác, který byl do listopadu 1989 pro návštěvníky prakticky nepřístupný, nabízí ve slavnostním sále výstavu nazvanou **K oslavě a potěše** - s podtitulem **Umělecké sbírky olomouckých biskupů a arcibiskupů**. Nabízí pohled do části sběratelské kolekce a na krásu uměleckých děl a výtvorů řemeslnických mistrů. Návštěvníci zhlédnou obrazy staré italské a nizozemské malby, kolekce kreseb a grafiky, iluminovaných středověkých rukopisů, knih, hudebnin, porcelánu, zbraně či unikátní exponáty za slonoviny. Výstava vyzdvihuje nejvýznamnější sběratele a to od zakladatele sbírky Karla z Lichtenštejna - Kastelkornu, Bedřicha z Fürstenbergu, Theodora Kohna až po Leopolda Prečana. Výjimečné exponáty nabízí sbírka zbraní, mezi nimiž vyniká turecký štít, který byl pravděpodobně ukořisťován po vítězné bitvě u Vídně 12. září 1683. Jde o používaný štít s několika průstřely a těchto trofejí bylo po vídeňské bitvě posbíráno mnoho a staly se součástí šlechtických sbírek.

Výstava je otevřena denně mimo neděli, a to až do 28. září, a návštěvníkům vynahrazuje uzavření obou arcidiecézních muzeí, jejichž budovy v Olomouci a Kroměříži v letošním roce procházejí rekonstrukcí.

Pavel Hýbl

Připomínka MJH v Lounech

606. výročí mučednické smrti M. J. Husa si věřící náboženské obce v Lounech připomněli při bohoslužbě v neděli 4. 7., kterou doprovodil svým vystoupením chrámový pěvecký sbor. Poté jsme uctili Husovu památku položením květin u pomníku na lounském náměstí. Novým prvkem při tradičních obřadech byla instalace Husova listu Lounským ve sboru Dr. K. Farského v Lounech. Tento list na robustním podstavci zdobí nyní sbor v jednom z husitských měst. (HS)

Oznámenie

Dňa 2. 7. 2021 sme sa rozlúčili s príslušníkom našej cirkvi v bratislavskom krematóriu. JUDr. Mgr. Dušan Široký sa narodil 1. 7. 1932 v Brne. V roku 1941 sa presťahoval do Bratislavy. Vyštudoval Právnickú fakultu. Venoval sa nielen veciam práva, ale tiež umeleckej tvorbe. Písal rozprávky, rozhlasové a divadelné hry. Od roku 1964 pracoval v Československej televízii v Bratislave. Pôsobil ak akademicky, tak umelecky. Z krásneho manželstva, ktoré trvalo 67 rokov, sa mu narodili dve dcéry Daniela a Katarína. Aktívne sa zúčastňoval cirkevného života. Bude nám chýbať jeho múdrosť a láskavosť. Celá náboženská obec Bratislava sa modlí za jeho spasenie.

Farský úrad Bratislava

PRO DĚTI A MLÁDEŽ

Uzdravování u Genezaretu

A	N	O	S	I	T	M	O	S	B	
K	K	E	D	O	Í	C	H	S	M	Ř
E	H	Y	M	S	U	O	D	Ě	E	
V	Y	S	T	O	U	P	I	T	H	
Í	O	O	R	O	C	O	Ď	T	K	
T	I	V	A	R	D	Z	U	O	M	
A	L	R	B	V	Y	N	T	Ě	L	
T	Í	L	O	U	Z	A	S	Í	D	
V	T	R	Ž	I	Š	T	Ě	R	J	
A	C	V	K	R	A	J	I	N	A	
E	C	I	N	S	E	V	E	N	Ý	

břeh
dotyk
dvorce
jit
krajina
loď
města

místo
nemoc
nosit
poznat
roucho
smět
tržiště

uzdravit
vesnice
víra
vítat
vystoupit

(Řešení z č. 27: Neberte si ani chleba, ani mošnu, ani peníze, jen hůl.)

Jana Krajčířiková

Z ekumeny

Příhlášky na workshopy „Brunnen“ jsou otevřeny

Světová rada církví (SRC) přijímá přihlášky na workshopy, kde se budete moci stát součástí prostoru „Brunnen“ na 11. valném shromáždění SRC v r. 2022. Přihlásit se můžete od 10. června do 31. října 2021.

Brunnen, německé slovo pro „pramen“, bude prostorem pro setkávání a sdílení, uspokojícím naší žízně, zdravícím návštěvníky a vítajícím cizince na 11. valném shromáždění SRC, které se bude konat v německém Karlsruhe od 31. srpna do 8. září 2022.

Brunnen má také duchovní význam: prostor, kde se projevuje rozmanitost, stejně jako existující a očekávaná jednota.

Workshopy, které budou trvat 90 minut, by měly být organizovány pro 25 – 50 účastníků, aby se mohli zabývat konkrétními tématy. Na workshopech je k dispozici 100 míst a SRC uvítá přihlášky od členských církví SRC, ekumenických partnerů a sítí SRC.

Úřadující generální tajemník SRC Rev. Prof. Dr. Ioan Saucă řekl, že workshopy „Brunnen“ jsou nepostradatelnou součástí 11. valného shromáždění SRC. „Budou povzbuzovat sdílení a přemýšlení z perspektivy našeho ekumenického společenství,“ řekl. „S naším závazkem společně naslouchat a učit se je naše solidarita pevnější.“

Workshopy by měly přispět k navázání kontaktů v ekumenickém hnutí, které povedou ke společnému hledání stanovisek reagujících na jednu nebo více z následujících pěti tematických oblastí:

První, „*Spiritualita, společné slavení a modlitba*,“ nabízí ekumenický prostor ke sdílení pramenů a reflexi o tom, jak se modlíme, kážeme a oslavujeme svátosti na ekumenické cestě k jednotě a smíření.

Druhý, „*Formace: inovativní společné ekumenické a mezináboženské učení*,“ se zaměřuje na důležitost inovativního učení v ekumenickém dialogu a hnutí, přičemž zkoumá různé aspekty vzdělávání a výchovy, včetně zvyšování potenciálu a způsobilosti k ekumenickému dialogu.

Třetí, „*Misie a svědectví: budování komunity a angažovanost ve vzájemném usmíření*,“ se zabývá povoláním k učednictví a klade důraz na společná vyjádření křesťanského svědectví ve světě.

Čtvrtý, „*Spravedlnost a mír: potvrzení lidské důstojnosti a společné řešení nerovnosti*,“ se zaměřuje na rozmanité zápasy o překonání nespravedlnosti, vyloučení a diskriminace v církvi i ve společnosti, jakož i na sociální nespravedlnost v digitální éře.

Pátý, „*Svoření: společně odpovědět na klimatickou nouzi*,“ vyzdvihuje potřebu ekonomické a ekologické transformace církve a společnosti.

Více o Brunnených workshopech se dozvíte zde:

<https://www.oikoumene.org/about-the-wcc/organizational-structure/assembly/brunnen>.

Přeložila Kateřina Vítková

SETKÁNÍ MLADÝCH CÍRKVE ČESKOSLOVENSKE HUSITSKE A JEJICH PŘÁTEL

VZHŮRU NA DRINK!
17. - 19. ZÁŘÍ 2021
HRADEC KRÁLOVÉ

WORKSHOPY · DIVADLO · KONCERT · PŘÁTELSTVÍ
INSPIRATIVNÍ HOSTÉ · MODLITBY S KAPELOU
OSOBNÍ VÝZVY · DISKUSE · POVZBUZENÍ

„VZHŮRU, KDO ŽÍZNÍTE, POJĎTE K VODÁM!“
IZ 55,1A

WEB: SETKANI-CCSH.CZ
IG: @SETKANIMLADYCHCCSH
FB: MLADÍ CČSH

Týdeník Církve československé husitské

Český zápas

Vydává Ústřední rada Církve československé husitské, Wucherlova 5, 160 00 Praha 6

Redakce: Vedoucí redaktorka ThDr. Klára Břeňová, redaktori: Mgr. Josefina Hudcová, Mgr. Ervin Kukuczka, grafik Milan Udržal; tel.: 220 398 107, e-mail: cesky.zapas@ccsh.cz

Redakce si vyhrazuje právo na úpravy a krácení příspěvků. Tisk: Grafotechna. Distribuce: ADLEX, spol. s r.o. Xaveriova 1888/45, Praha 5 150 00

MK ČR E 127 ISSN 0323-1321

Předplatné: Mgr. Dagmar Pišová, tel.: 220 398 117, e-mail: prodejna.blahoslav@ccsh.cz. Reklamacce: tel. 220 398 117

